

Reptielen op Landgoed Warnsborn en de Westeindse Heide bij Nunspeet

Excursieverslagen Gelderland op 6 en 14 augustus 2016

In navolging van "Een voorjaarsblik op Gelderland", hierbij een impressie van een tweetal excursies welke in de zomer van 2016 door RAVON Gelderland werden georganiseerd.

Na regen komt zonneschijn

Op zaterdag 6 augustus 2016 stond op Landgoed Warnsborn een reptielenexcursie op het programma. Bas Albers loopt daar al meer dan drie jaar een monitoringroute voor het Meetnet Reptielen, waarbij de ringslang, hazelworm, levendbarende hagedis en zandhagedis niet te missen zijn. Een soort die nog op het lijstje van Bas en de beheerder "Het Gelders Landschap en Kastelen" (GLK) staat is de gladde slang. Van deze soort is een melding bekend uit het verleden. Begin augustus leek de tijd gunstig om met meer ogen een poging te wagen de soort weer te noteren.

Landgoed Warnsborn is een van de eerste bezittingen van het GLK en stond oorspronkelijk op de lijst om tot een woonwijk van Arnhem getransformeerd te worden. Het is een landgoed met afwisselend loofbos, naaldbos, heidevelden, bebouwing en weiden. De sprengen, beken en vijvers geven het landgoed een

uniek karakter. Ongeveer vijftien personen hadden zich door de aankondiging van veel regen en koude niet laten weerhouden om naar Arnhem te komen.

Bij de wandeling naar het eerste heideterrein begon het te regenen en werd besloten, na het raadplegen van wat weer-apps, om terug te gaan en bij de schaatsvijver te kijken wat het weer verder ging doen. Onderweg kwamen door de regen wel veel bruine kikkers tevoorschijn en ook paddenstoelen waren veel te zien. Gelukkig brak tegen 12 uur de zon door en werd in no-time de eerste hazelworm en jonge levendbarende hagedis gezien en natuurlijk uitgebreid gefotografeerd.

In het laatste uur van de excursie kon het eigenlijk niet meer stuk: twee ringslangen, twee hazelwormen en tientallen zand- en levendbarende hagedissen, waaronder veel jonge dieren. Dit gaf de deelnemers het gevoel dat ze niet voor niets (velen van ver) naar Arnhem waren gekomen. Helaas moet de gladde slang nog steeds gevonden worden. Misschien in 2017?

Toen de zon doorbrak liet deze jonge levendbarende hagedis zich mooi zien. (Foto: Fam. Berendsen)

Vijftien deelnemers lieten zich door regen en kou niet weerhouden om naar de excursie op Landgoed Warnsborn te komen. (Foto: Ronald de Boer)

Pokémons op de Noord-Veluwe

Op zaterdag 14 augustus werd in de omgeving van Nunspeet bij ideaal reptielenweer een tweetal heideterreinen bezocht. Door ongeveer twaalf personen werd eerst de westelijke punt van de Westeindse Heide afgespeurd. Dit leverde al snel de eerste vrouwelijke adder op. Iedereen kon het exemplaar goed zien en zelfs fotograferen, hoewel dat lastig was vanwege de dichte vegetatie. Direct daarna volgden andere soorten zoals hazelworm, zandhagedis, levendbarende hagedis en heikikker.

Regelmatig werden de deelnemers aangesproken door wandelaars en toegeroepen door voorbijrazende wielrenners of hier veel Pokémon-figuren te spotten waren!!

Omstreeks 11 uur verlieten we dit heideterrein en betraden we de ecologische verbinding die hier enige tijd geleden is aangelegd. Doel daarvan is de meer open gebieden in het noordelijk bosgebied (onder andere Hulshorsterzand en de Zwarte Berg) te verbinden met de Westeindse Heide. Alle deelnemers waren lovend over deze mooie robuuste corridor, een schitterend initiatief van Natuurmonumenten. Een heikikker en een levendbarende hagedis lieten zich al zien. Het is zeker de moeite waard om over een paar jaar te kijken wat deze strook voor meerwaarde aan onder andere de herpetofauna heeft gegeven. Met een kleiner gezelschap werd de hele corridor afgelopen, naar het noordelijk gelegen gebied de Zwarte Berg, dat leverde een aantal levendbarende hagedissen en hazelwormen op.

Ook aan deze dag hebben de deelnemers weer veel plezier beleefd. Sommige zagen hun eerste adder en konden deze ook op

Deze addervrouw was de eerste reptielenwaarneming op de Westeindse Heide. (Foto: Ronald de Boer)

Aan het begin van de nieuwe ecologische verbindingszone vanaf de Westeindse heide naar de Zwarte Berg (foto: Peter Pfaff) werd ook nog een heikikker waargenomen. (Foto: Ronald de Boer)

de foto vastleggen. Voor een moeder met twee kinderen was het de eerste keer dat ze zoveel en van zo dichtbij reptielen konden zien én zelf vinden. En het is natuurlijk ook gewoon leuk voor de meer ervaren deelnemers om eens in een ander gebied te kijken.

En wat is nu leuker: zelf reptielen opsporen of je schermpje achterna lopen op zoek naar fictieve poppetjes?

Bas Albers, Ronald de Boer en Peter Pfaff
RAVON Gelderland

Twaalf deelnemers zoeken de westelijke corridor van de Westeindse Heide bij Nunspeet af op zoek naar reptielen. (Foto: Ronald de Boer)